

fatter et bredt landbruksfaglig område, med så vel jordbruk, skogbruk som hagebruk.

Første kapitel innleder med en kort omtale av «Jorda, plantene og menneskene»; deretter følger store sentrale avsnitt om berggrunnen i Norge og om jordmaterialet som dekker berggrunnen, om sammenhengen mellom jordsmonn og fruktbarhet, om næringsstoffene i natur- og kulturjord, om organismer i jordsmonnet, og om forskjellige slags jordsmonn i Norge. Mot slutten kommer resymerende kapitler om jordsmonngrupper i andre land og verdensdeler, og fremstillingen avrundes til sist med forfatterens betraktninger i rommelig perspektiv, «Tilbakeblikk og framtidsutsikter».

Man kan trygt anbefale boken for alle som ønsker å skaffe seg almenkunnskaper innen fagområdet. Den gir også grunnlag for videre vurderinger og studier av stoffet. Av stor verdi i så måte er den rikholdige oversikt over jordbunns litteratur som forfatteren har tatt med i boken.

«Jordsmonnet som vi lever av» er gitt ut av H. Aschehoug & Co (W. Nygaard), Oslo.

Ole Lie.

PLØYETEVLINGER I NORGE

Av konsulent Einar Wold.

Konsulent Einar Wold i Det norske myrselskap har siden 1958 vært norsk styremedlem i World Ploughing Organisation, og har dessuten vært dommer og lagleder ved en rekke mesterskap. For å hjelpe til med avviklingen av årets verdensmesterskap i traktorpløying på Ringerike, har Wold i høst hatt to måneders permisjon fra Myrselskapet. Han gir i denne artikkelen noen korte glimt fra opplegget av dette stevnet og likeså fra tidligere pløyekonkurranser her i landet.

Aa. L.

Det var ikke uten historisk bakgrunn når Norge kunne invitere til Verdensmesterskapet i traktorpløying på Sørumsgårdene på Ringerike 8. og 9. oktober i år. Allerede for mer enn 130 år siden var pløyekonkurranser kjent her i landet. Så vidt undertegnede har bragt i erfaring, ble den første «Premiepløining» i Norge holdt på Vejelsved (Veitvedt) den 19. september 1833 med Ager Sogns Vel som arrangør. Innbydelsen til dette stevnet står trykt i «Budstiken», Selskapet for Norges Vel's tidsskrift den gang. Av «Budstiken» for årene 1830—1834 kan man lese at konkurransene i pløying kom til oss fra Danmark hvor den første konkurransen ble holdt på Favrholm den 28. september 1820 med 28 deltakere. Til Danmark har idéen kommet fra England hvor man vet at Hertugen av Bedford arrangerte konkurran-

ser i pløyning omkring forrige århundreskifte. Dette er sannsynligvis den egentlige opprinnelsen til pløyetevlingene. Naturlig nok er det også fra England at opptakten til det moderne verdensmesterskap er kommet.

Nye tider gir nye former, og uten den tekniske utvikling som er foregått i de forløpne år, ville et verdensmesterskap i traktorpløyning med deltakelse fra 22 nasjoner spredt over hele verden ikke vært mulig. Ploger fra de fleste av verdens ledende fabrikker på området kunne man se i virksomhet her, og traktorer av i alt 13 ulike merker var i drift stevnedagene.

Det er imidlertid interessant å registrere at selve bedømmelsen av pløgsla, eller om man vil tevlingsreglene, ikke har forandret seg nevneverdig på disse årene. Til veiledning for deltakerne i stevnet på Veitvedt i 1833 heter det i innbydelsen: «Jo mere Furen nærmer sig Retlinien, jo nøiaktigere Pløiestrimlerne ere afskårne i Dybde og Bredde, fuldkommen vendte og henlagte, jo bedre ansees arbeidet og jo større Adkomst giver det til Præmie». Kortere og klarere kan det ikke sies i dagens tevlingsregler i pløyning, som når alle detaljforklaringene er tatt bort, gir uttrykk for den samme vurdering av riktig utført pløyning.

Men har nivået steget i takt med den tekniske utviklingen? Det vet vi dessverre ikke så meget om. Vi vet imidlertid at bedømmelsen kunne være streng også i de dage. Hør bare hva «Drammens Tidende og Buskeruds Blad» skrev den 23. oktober 1865:

«Efter forutgaaende Bekjendtgjørelse afholdt Aadalens Landboforening den 9de ds. en Præmiepløining paa Landbrugslærer D. Swensens Gaard Skollerud i Yttre Aadalen.

Til Præmier havde Buskeruds Amts Landhuusholdningsselskab givet det væsentligste Bidrag. Til Pløiningene fremstillede der sig kun fire konkurrenter, alle af Arbeidsklassen. Af disse vandt Gaardsdreng paa Skollerud, Johan Andersen 1ste Præmie, Huusmand samme steds, Nils O. Benterud 2den Præmie, Huusmand samme steds, Johan C. Engebraaten 3dje Præmie. Den fjerde Pløier kunde ingenlunde tilkjendes Præmie.»

Interessant skulle det vært å se hvor mange av deltakerne på Sørum, på dagen hundre år etter, som av disse samme dommerne ingenlunde ville blitt tilkjent premie. Samtidig som de hadde hatt ti ganger flere deltakere å bedømme, ville de nok fått vanskeligheter med å konsentrere seg i all ståheien og bråket fra traktorer, raketter og høytalere. Det foregikk nok mer stillferdig — og på mange måter triveligere — på Skollerud den gang. Men det er vel ingen annen råd, vi får dure videre på vår «moderne» måte.

Norge har vært medlem av World Ploughing Organisation siden starten, og har deltatt i alle mesterskapene siden det første ble holdt i Canada i 1953. Det var derfor naturlig at også Norges Bygdeungdomslag — som er det norske medlem i verdensorganisasjonen —

fikk anmodning om å påta seg arrangementet av verdensmesterskapet i traktorpløying.

Den første vanskeligheten man sto overfor var å finne felter som var store nok og hvor forholdene for øvrig kunne ligge vel til rette for et slikt stevne. Man undersøkte bl. a. forholdene på Steinsletta-området på Ringerike, og ved usedvanlig imøtekomenhet og samarbeid fra grunneierne ble deler av jorda på 4 gårder her nyttet til stevneplass, samtidig som det man trengte til parkeringsplasser m. v. ble stilt til disposisjon av naboene omkring.

Programmet for deltakerne strakte seg over i alt 10 dager. De første 4 dagene gikk med til istandsetting og trening, fredag 8. oktober var det åkerpløying og lørdag 9. vollpøying. Tatt i betraktning at man i den siste måneden før stevnet hadde fått omkring 250 mm nedbør på toppen av en meget fuktig sommer, var forholdene ganske gode og så godt som like for alle.

Ved et festmøte i Oslo Rådhus lørdag kveld, overrakte Hans Majestet Kong Olav trofeene, Esso-Gullploegen og Rosebollen fra Massey Ferguson, til 1. og 2. premievinnerne, samtidig som han nyttet anledningen til å håndhilse på alle deltakerne.

Det var ikke tvil hos hverken dommere eller publikum at finnen *Ero Rautiainen* var den suverene seierherre i mesterskapet i år. Mer overraskende var det kanskje at tyskeren *Fritz Krieglmeier* kom inn på annenplass. Svensken *Gunnar Glimhede* som lå på en annenplass etter første dag greidde ikke helt å holde posisjonen, men havnet på 3. plass i sammendraget. Som nordmenn kan vi glede oss over at vi med *Per Dobloug's* 4. plass og *Egil Braut's* 7. plass ble beste nasjon sammenlagt for de 2 deltakere fra hvert land.

Det har med årene gått tradisjon i at søndagen etter stevnet skal deltakerne inviteres til familiemiddag på gårder i distriktet, noe som vi hadde inntrykk av deltakerne også denne gang satte stor pris på.

Mandag var pløyespesialistene fra hele verden på besøk på Kvernelands Fabrikk på Jæren, idet det ble nyttet charterfly på reisen mellom Oslo og Stavanger. Det var forbausende å se hvor meget arbeid og teknisk innsikt og finesser det i virkeligheten ligger i produksjonen av en moderne plog.

For å gi våre utenlandske gjester et inntrykk av dal- og fjellbygdenes driftsmåte og problemer, ble de de to følgende dager tatt med på en rundreise gjennom Hallingdal og Valdres, med overnatting oppe i fjellet på Bergsjø Høyfjellshotell.

Helhjertet innsats fra en rekke komitéer og enkeltpersoner gjorde den tekniske side av avviklingen mulig, mens det økonomiske fundament til å løse denne for oss store oppgaven, ble skaffet til veie ved villig bistand fra en rekke firmaer, stat, fylke og kommune.

Hovedkomitéen's formann har vært fylkesagronom *Albert Swift*, og for øvrig har arbeidsutvalget bestått av konsulent *Kristian Kaus*, landssekretær *Johs. Skøyen* og konsulent *Einar Wold*.